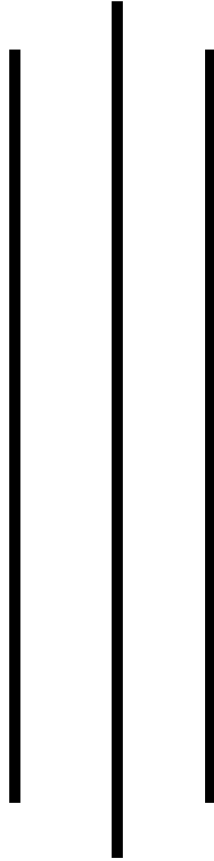

सिद्धलेक गाउँकार्यपालिकाको आ.व. २०७५/०८० को बजेट वक्तव्य

सिद्धलेक गाउँपालिका धादिङ्ग
दोस्रो गाउँसभाको पहिलो अधिवेशनमा उपाध्यक्षद्वारा
प्रस्तुत

आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को बजेट वक्तव्य

सिद्धलेक गाउँपालिका

बाग्मती प्रदेश, नेपाल

मिति: २०७९/०३/१० गते

उपाध्यक्षद्वारा गाउँसभामा प्रस्तुत बजेट वक्तव्य

सभाध्यक्ष ज्यू,
गाउँसभाका सदस्य ज्यूहरु,
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत ज्यू,
राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरु,

गाउँपालिकाको दोस्रो गाउँसभाको प्रथम अधिवेशनमा स्वागत एवम् सम्मान व्यक्त गर्दछु ।

1. धादिङ जिल्लाको आर्थिक, सामाजिक, धार्मिक, शैक्षिक, कृषि तथा पर्यटनले महत्वपूर्ण केन्द्रको रूपमा स्थापित हुँदै गएको सिद्धलेक गाउँपालिकाको सभाबाट पारित बार्षिक नीति तथा कार्यक्रमलाई मूर्तरूप दिन आर्थिक बर्ष २०७९/०८० को बजेट तथा कार्यक्रम यस गरिमामय गाउँसभामा प्रस्तुत गर्न पाउँदा अत्यन्तै खुशी भएको छु । भर्खरै सम्पन्न स्थानीय तहको निर्वाचनबाट हामीलाई मत प्रदान गरी निर्वाचित गर्नुहुने आम मतदाता लगायत सम्पूर्ण पालिकाबासी जनसमुदायप्रति हार्दिक कृतज्ञता प्रकट गर्दछु ।
2. संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र स्थापनातथा नेपालको युगान्तकारी परिवर्तनको लागि भएका विभिन्न आन्दोलनमा आफ्नो जीवन उत्सर्ग गर्नुहुने ज्ञात अज्ञात शहीदहरुप्रति उच्च सम्मानका साथ हार्दिक श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछु ।
3. कोभिड-१९ को महामारीको त्रास अझै समाप्त भइसकेको छैन । यस महामारीका कारण ज्यान गुमाउनु भएका सम्पूर्ण नागरिकप्रति श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दै संक्रमित व्यक्तिहरुको शिघ्र स्वास्थ्यलाभको कामना समेत गर्दछु ।
4. यो बजेट तर्जुमा गर्दा नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, नेपाल सरकार, बागमती प्रदेश सरकार र सिद्धलेक गाउँपालिकाका ऐन, नियम, कार्यविधि तथा निर्देशिका, आवधिक विकास योजना, बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन, दीगो विकास लक्ष्य, मध्यमकालिन खर्च संरचना र गाउँपालिकाको नीति तथा कार्यक्रमलाई आधार मानेर बनाएको छु ।
5. यो बजेट पूर्णरूपमा कार्यान्वयन हुन सकेमा गाउँपालिकाले लिएको समृद्ध सिद्धलेकको सुखी सिद्धलेकको दीर्घकालिन लक्ष्य हासिल हुनेमा विश्वस्त छु ।
6. आगामी आर्थिक बर्ष २०७९/०८० को व्यय अनुमान गर्दा आर्थिक मितव्ययीता, कार्यान्वयन क्षमता, विकासका आवश्यकता र नागरिकको अपेक्षा पूरा गर्न गाउँ पालिकालाई संघ र प्रदेश सरकारबाट प्राप्त अनुदान र आन्तरिक आम्दानीको परिचालन गरी उत्पादन र रोजगारी अभिवृद्धि गर्ने योजना तथा कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने व्यवस्था मिलाएको छु ।
7. आगामी आर्थिक बर्ष २०७९/०८० को लागि बजेट तर्जुमा गर्दा विगत वर्षदेखि निर्माण शुरू भएका भौतिक पूर्वाधार निर्माणको कार्यलाई पूर्णता दिने गरी बजेट विनियोजन गरेको छु । पालिकाभित्र निर्माण भएका सडक पूर्वाधारको क्रमश स्तरोन्नती गर्ने व्यवस्था मिलाएको छु ।

८. एक घर एक धारा खानेपानी कार्यक्रमलाई पूर्णता दिने, बस्तीमा विद्युतीकरण तथा सडकको पहुँच विस्तार गर्ने, कृषि उत्पादन र बजारीकरणको व्यवस्था गर्ने, स्वास्थ्य सेवामा सबैको पहुँच स्थापित गर्ने, सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई नागरिक मैत्री बनाउने, पारदर्शिता र जवाफदेहिता कायम गर्दै सुशासनको अनुभूति दिलाउने जस्ता योजना तथा कार्यक्रमलाई समावेश गरेको छु ।
९. संघीय सरकारबाट प्राप्त शसर्त अनुदान, विशेष अनुदान र सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रममा प्राप्त हुने अनुदानलाई सम्बन्धित कार्यक्रममा नै खर्च हुने व्यवस्था मिलाएको छु ।

सभाध्यक्षज्यू

१०. अब म चालु आ.व. २०७८/०७९ को स्रोतगत बजेट, आम्दानी तथा खर्च लगायतको अनुमानित प्रगति संक्षेपमा प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।
 - क. चालु आर्थिक वर्षको बजेट स्वीकृत गर्दा रु. ६४ करोड ७० लाख ९१ हजार ८ सय ५२ रुपैयाँ १ पैसा अनुमान गरिएकोमा हालसम्म आयतर्फ रु.५० करोड १५ लाख २८ हजार ७८ रुपैयाँ ४५ पैसा गाउँपालिकाको सञ्चित कोषमा प्राप्त भएको छ ।
 - ख. चालु खर्च तर्फ रु. ३३ करोड ८ लाख ४६ हजार ३ सय ९९ रुपैया ४२पैसा व्यय अनुमान गरिएकोमा हालसम्म रु.२० करोड ४३ लाख २ हजार ५ सय ११ रुपैया १८ पैसा (६१.७५ प्रतिशत) खर्च भएको छ ।
 - ग. पूँजीगत खर्च तर्फ रु.३१ करोड ६३ लाख १७ हजार ४ सय ५२ रुपैया ५९ पैसा व्यय अनुमान गरिएकोमा हालसम्म रु.१७ करोड ८६ लाख ३४ हजार ६ सय १८ रुपैया १७ पैसा (५६.४७ प्रतिशत) खर्च भएको छ ।
 - घ. विपद् व्यवस्थापन कोषमा रु.४५ लाख ७३ हजार ३ सय २७ रुपैया ७३ पैसा आम्दानी गरिएकोमा हालसम्म रु.१६ लाख ५४ हजार ३ सय २९ रुपैया (३६.१७प्रतिशत) खर्च भएको छ ।

११. अनुदान शीर्षक अनुसार विनियोजित बजेट हालसम्मको आम्दानी र खर्चको विवरण निम्न अनुसार प्रस्तुत गरेको छु:

सि.नं.	अनुदान शीर्षक	बजेट	आम्दानी	खर्च
१	समानिकरण अनुदान संघीय	१३ करोड ६७ लाख	१३ करोड ६७ लाख	८ करोड ५२ लाख ७६ हजार ८ सय १४ रुपैया ९ पैसा
२	बिशेष अनुदान संघीय	३ करोड २४ लाख	१ करोड ३८ लाख ६० हजार	१ करोड ३५ लाख १३ हजार ५ सय ४९ रुपैया ६० पैसा
३	समपुरक अनुदान संघीय	१ करोड ३९ लाख	७५ लाख १९ हजार ७ सय ६२ रुपैयाँ	७४ लाख ७८ हजार ९ सय ७६
४	सशर्त अनुदान संघीय-चालुतर्फ	१८ करोड २४ लाख ६० हजार	१२ करोड ५१ लाख ६० हजार	१२ करोड ६७ लाख ७१ हजार ५ सय ४४ रुपैया ५५ पैसा

सिद्धलेक गाउँकार्यपालिकाको आ.व. २०७५/०८० को बजेट वक्तव्य

सि.नं.	अनुदान शीर्षक	बजेट	आम्दानी	खर्च
५	सशर्त अनुदान संघीय-पूँजिगततर्फ	१ करोड १५ लाख	३७ लाख ५० हजार	१ लाख ७२ हजार ४ सय ९६ रुपैया ७६ पैसा
६	समपुरक अनुदान प्रदेश	२ करोड ९९ लाख ९७ हजार	२ करोड २४ लाख ९७ हजार ७ सय ५० रुपैयाँ	२ करोड २ लाख ७४ हजार ९ सय १३
७	समानिकरण अनुदान प्रदेश	१ करोड १९ लाख ४३ हजार	१ करोड १९ लाख ४३ हजार	७१ लाख ७१ हजार ५ सय २४ रुपैया ३७ पैसा
८	प्रदेश सरकार शर्त अनुदान	१ करोड ५२ लाख ९३ हजार	१ करोड ५२ लाख ९३ हजार	१ करोड ४ लाख ९९ हजार ६८३
९	प्रदेश सरकार विशेष अनुदान	६० लाख	४५ लाख	१२ लाख ९१ हजार १ सय २९
१०	राजस्व बाँडफाँड संघीय	७ करोड २२ लाख ७ हजार	५ करोड ५५ लाख ४५ हजार ४ सय ३५ रुपैयाँ ७० पैसा	४ करोड ६४ लाख ५४ हजार ७ सय ६२ रुपैया ८५ पैसा
११	राजस्व बाँडफाँड प्रदेश	१ लाख ३६ लाख ६० हजार ६ सय ५६ रुपैयाँ	९५ लाख ९ हजार ३ सय ७० रुपैयाँ १५ पैसा	१५ लाख ४४ हजार १ सय १० रुपैया ५० पैसा
१२	आन्तरिक स्रोत-आन्तरिक स्रोत - नगद	३ करोड ९ लाख ५० हजार	४९ लाख २८ हजार ९ सय ९६ रुपैयाँ ८० पैसा	५ करोड ४२ लाख ३९ हजार ७ सय २५ रुपैया ६३ पैसा
१३	आन्तरिक स्रोत-बैंक मौज्जात - नगद	७ करोड ९७ लाख ७१ हजार ६ सय ९६ रुपैयाँ १ पैसा	७ करोड ९७ लाख ७१ हजार ६ सय ९६ रुपैयाँ १ पैसा	
१४	जनसहभागिता नगद	१ करोड ३ लाख ९ हजार ५ सय रुपैयाँ	८२ लाख ४७ हजार ९ सय रुपैयाँ	८२ लाख ४७ हजार ९ सय
जम्मा बजेट		६४,७०,९१,८५२।१	५०,१५,२८,०७८।४५	३८,२९,३७,१२९।३५

12. उल्लेखित तथ्याङ्क हेर्दा हालसम्मको वित्तीय प्रगति चालूतर्फ ५९.२६ प्रतिशत तथा पूँजिगततर्फ ५३.२ प्रतिशत गरी कुल वित्तीय प्रगति ७३.६९ प्रतिशत रहेको छ।
13. नेपाल विद्युत प्राधिकरण मध्य मर्स्याङ्दी एक्सटेन्सन लाईनबाट रु. १ करोड ५० लाख र प्रदेश पूर्वाधारबाट रु. २५ लाख रकम निकास भईसकेको जानकारी गराउन चाहान्छु। त्यस्तै प्रदेश तथा स्थानीय शासन सहयोग कार्यक्रम PLGSPबाट सुचना प्रबिधि अधिकृतको तलब भत्ता बापत ७५ प्रतिशत रकम सुनिश्चित गरी रकम निकास भईसकेको छ। उल्लेखित कतिपय रकमहरू आठौँ गाउँसभाबाट बजेट स्वीकृत भईसकेपछि पटके रुपमा प्राप्त रकम भएकाले बजेटमा समावेश नगरिएको व्यहोरा अनुरोध गर्न चाहान्छु।
14. गाउँपालिकामा भवन निर्माण भएतापनि व्यवस्थित र सेवाग्राहीमैत्री भवनको आवश्यकता रहेको छ। स्थानीय तहको दोस्रो निर्वाचन पछिको कार्यकालमा आवश्यक जग्गा र बजेटको सुनिश्चितता गरी व्यवस्थित र आधुनिक भवन बनाउन पहल गरिनेछ। हाल भईरहेको कार्यालयमा आवश्यक पर्ने फर्निचर, कम्प्युटर, प्रिन्टर, फोटोकपी मेशीन, स्क्यानर,

- ईन्टरनेट, लगायतका दैनिक प्रशासनका लागि आवश्यक पर्ने मेशिनरी उपकरणहरूको ब्यवस्थापन गरी कार्यालयलाई सेवाग्राही मैत्री कार्यालयको रूपमा स्थापना गरिएको छ ।
15. सिद्धलेकका नागरिकका लागि कार्यालयबाट हुने सेवा प्रवाहलाई सु-व्यवस्थित गर्न आधुनिक प्रविधिको प्रयोगलाई प्राथमिकता दिईनेछ । सुशासनमा टेवा दिन कम्प्युटर सफ्टवेयर प्रविधिद्वारा राजश्व, लेखा, जिन्सी, योजना सञ्चालन भईरहेको अवस्था छ सो लाई अझै परिस्कृत गर्दै लगिने नीति लिईएको छ ।
16. नेपाल सरकारबाट प्राप्त हुने निशर्त अनुदान हरेक वर्ष घट्दो क्रममा रहेको छ । यस सन्दर्भमा आन्तरिक आय वृद्धि गर्न दिगो र स्थायी स्रोतका रूपमा रहेको घरको नक्सा पास र अभिलेखीकरणलाई प्रभावकारी रूपमा आगामी आ.व.देखी कार्यान्वयनमा ल्याईनेछ । जसबाट प्रक्षेपित आन्तरिक आय अनुसार राजस्व संकलनमा टेवा पुग्ने निश्चित छ ।
17. वातावरणमैत्री विकास नै दिगो विकासको मुख्य आधार भएकाले यस गाउँपालिकालाई वातावरणमैत्री गाउँपालिकाको रूपमा स्थापित गरिनेछ । उद्देश्य स्वरूप हाम्रो प्रयासले यस गाउँपालिकामा वातावरणमैत्री स्थानीय शासन अवलम्बन गरिनेछ । जसका कारण वातावरणीय विकास तथा संरक्षण गर्ने कार्य सम्पादन गर्न सहयोग पुग्नेछ ।

सभाध्यक्षज्यू

18. अब म बजेटले अख्तियार गरेका उद्देश्यतथा प्राथमिकता यस सम्मानित सभा समक्ष राख्ने अनुमति चाहन्छु,

बजेटका उद्देश्यहरू:

- क. गाउँपालिकाको दिगो र एकीकृत विकास तयार गर्ने ।
- ख. "आर्थिक सम्वृद्धि र विकासको लागि पूर्वाधार,सिद्धलेक गाउँपालिकाको आधार" भन्ने नारालाई आत्मसात गर्दै आधारशीला तयार गर्ने ।
- ग. समसामयिक सुहाउँदो प्रविधिमैत्री स्थानीय शासनको व्यवस्था गर्ने गर्दै सुखी, समृद्ध र आत्मनिर्भर सिद्धलेकगाउँपालिकास्थापना गर्ने ।
- घ. स्थानीय जनताको स्वस्फूर्त र सक्रिय सहभागिता अभिवृद्धि गर्दै योजना र विकास प्रक्रियामा स्थानीय शान्ति, लोकतन्त्र, मानव अधिकार र सुशासनलाई बलियो बनाउने।
- ङ. गाउँपालिकाको समग्र विकासमा संघीय बजेट, प्रदेशबजेट रआवधिक योजनाले परिलक्षित गरेका उद्देश्यहरूको परिपूर्ति गर्न सहयोग गर्ने ।
- च. लैङ्गिक हिंसाको अन्त्य गर्दै लैङ्गिक समानता, समावेशी सामाजिक व्यवस्था स्थापनाको लागि आधारशीला तयार गर्ने ।
- छ. संघीय सरकार र प्रदेश सरकारसँग साझेदारी गरी गाउँपालिकाको उद्देश्य प्राप्ती गर्ने ।

19. उपरोक्त उद्देश्यहरू परिपुर्ति गर्न बजेटमा निम्न बमोजिम प्राथमिकताहरू निर्धारण गरेको छु ।
- क. स्थानीय सुशासन र सन्तुलित विकासमा जोड दिने ।
 - ख. कृषि र पशुपालनको क्षेत्रमा लगानी वृद्धि गरी कृषि उपजमा आत्मनिर्भर बनाई आयात प्रतिस्थापनमा जोड दिँदै रोजगारीका अवसरहरूको सिर्जना गर्ने ।
 - ग. प्रविधिमैत्री स्थानीय शासनको विकास गर्ने ।
 - घ. स्थानीय ग्रामिण सडकहरूको सुदृढीकरण, अत्यावश्यक खानेपानी, सिंचाई, पुल लगायतका पुर्वाधारहरूको निर्माणबाट आर्थिक विकास, हासिल गर्दै दिगो र एकीकृत विकासमा जोड दिने ।
 - ङ. महिला सशक्तिकरण तथा आयआर्जनसम्बन्धी कार्यक्रममार्फत सामाजिक रूपान्तरणमा सहयोग गर्ने ।
 - च. गाउँपालिकाको दिगो योजना तयार गरी तत्काल प्रतिफल दिने र गौरवका आयोजनालाई प्राथमिकता दिने कार्यक्रम तय गर्ने ।
 - छ. जेष्ठ नागरिक तथा अपाङ्गमैत्री स्वास्थ्य सेवा, तथा मातृशिशु स्वास्थ्य, लाई प्राथमिकतामा राखी गाउँपालिकाभित्र बसोबास गर्ने सबै नागरिकलाई सर्वसुलभ स्वास्थ्य र खोप सेवामा पहुँच पुऱ्याउन जोड दिईने ।
 - ज. शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी, संस्कृति प्रवर्द्धन, युवा तथा खेलकूद जस्ता सामाजिक क्षेत्रमा लगानी वृद्धि गर्ने ।
 - झ. शिक्षालाई बालमैत्री र प्रविधिमैत्री बनाउने । असल नागरिक तयार गर्न स्थानीय पाठ्यक्रममा नैतिक शिक्षाको व्यवस्था गर्ने ।
 - ञ. फोहोरमैला व्यवस्थापन, बनजन्य तथा वातावरणीय क्षेत्रको संरक्षण र सम्बर्द्धन गर्ने तथा विपद व्यवस्थापन गर्ने ।
 - ट. संस्थागत क्षमता विकास, लैङ्गिक समानता र समावेशिकरण तथा आवश्यक कानुन निर्माण गर्ने ।
 - ठ. संघीय सरकार र प्रदेश सरकारसँग साझेदारी बढाई पुर्वाधार निर्माणको कार्य गर्ने ।
 - ड. स-साना टुक्रे योजनामा लगानी कम गरी उत्पादनमूलक रोजगारमूलक तथा पूँजी योजनामा लगानी वृद्धि गर्ने ।

सभाध्यक्षज्यू

२०. अब म आगामी आर्थिक बर्ष २०७९/०८० को लागि श्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिबाट कायम हुन आएको शीर्षकगत आय विवरण प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

सि.नं.	अनुदान शीर्षक	बजेट
१	संघीय सरकार वित्तीय समानीकरण	१४ करोड ५९ लाख
२	संघीय सरकार सशर्त अनुदान	२० करोड १८ लाख
३	संघीय सरकार समपुरक अनुदान	८० लाख
४	संघीय सरकार राजश्व बाँडफाँडबाट प्राप्त राजश्व	८ करोड ७४ लाख ७० हजार
५	बागमती प्रदेश सरकार वित्तीय समानीकरण	१ करोड ४२ लाख ४२ हजार
६	बागमती प्रदेश सरकार राजश्व बाँडफाँड	१ करोड ५८ लाख ३८ हजार
७	बागमती प्रदेश शसर्त अनुदान	२ करोड ४४ लाख १४ हजार
८	बागमती प्रदेश समपुरक अनुदान	२ करोड
९	आन्तरिक आय रोयल्टी	२ करोड १८ लाख ५० हजार
१०	बैंक मौज्जात	२ करोड ५० लाख
११	जनसहभागिता	
१२	अन्य अनुदान	
१३	अन्य साझेदारी	
१४	...	
जम्मा बजेट		५४ करोड ०१ लाख

२१. चालु आर्थिक बर्ष २०७८/०७९ को प्रस्तावित अनुमान रु. ६४,७०,९१,८५२।१पेश गरिएकोमा हालसम्म आय अनुमान रु. ५० करोड १५ लाख २८ हजार ७८ रुपैयाँ ४५ पैसा रहेको छ। आर्थिक बर्ष २०७९/०८० मा रु. ५४ करोड ०१ लाख प्रस्ताव गरिएको छ । जुन चालु आर्थिक बर्षको प्रस्तावित अनुमान भन्दा ७.६ प्रतिशतले बढी हुन आउँछ ।
२२. अब म क्षेत्रगत रूपमा आर्थिक बर्ष २०७८/०७९ को वास्तविक खर्च देहाय अनुसार रहेको छ ।
- क. आर्थिक विकास तर्फ ४५.१९ प्रतिशत
 ख. पूर्वाधार विकास तर्फ ६२.२९ प्रतिशत
 ग. सामाजिक विकास तर्फ ६१.६४ प्रतिशत
 घ. सुशासन तथा अन्तरसम्बन्धित क्षेत्र तर्फ ५.४९ प्रतिशत
 ङ. कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक तर्फ ५९.९५ प्रतिशत
२३. आ.व. २०७९/०८० का लागी प्रत्येक वडालाई कार्यक्रम तथा योजना सञ्चालन गर्न रु. ५० लाखका दरले कुल जम्मा रु.३ करोड ५० लाखको बजेट व्यवस्था गरेको छु ।

अब म देहाय बमोजिम क्षेत्रगत बजेट तथा कार्यक्रम पेश गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

24. **आर्थिक विकास:** आर्थिक विकास क्षेत्रमा देहाय बमोजिमका कार्यक्रम गर्ने गरी प्रस्ताव गरेको छु ।
- क. नमूना खोरगोठ सुधार ।
 - ख. एकीकृत स्वास्थ्य कार्यक्रम ।
 - ग. कर्मचारी क्षमता विकास ।
 - घ. कृषि उत्पादन तथा उत्पादकत्व वृद्धि ।
 - ङ. पशुपन्छिपालनको आयआर्जनमा वृद्धि ।
 - च. सिञ्चित भू-भागमा बढोत्तरी ।
 - छ. पर्यटकीय क्षेत्र तथा आन्तरीक पर्यटनमा वृद्धि ।
 - ज. अध्यक्ष उपाध्यक्ष राहत कार्यक्रम
 - झ. युवाहरूलाई उद्यममा प्रोत्साहन गर्न अध्यक्ष उद्यमशीलता कार्यक्रम ।
 - ञ. आर्थिक विकास क्षेत्रका माथि उल्लिखित कार्यक्रम एवम् सो सम्बन्धी अन्य कार्यक्रम सञ्चालन गर्न आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
25. **पूर्वाधार विकास:** पूर्वाधार विकास क्षेत्रमा देहाय बमोजिमका कार्यक्रम गर्ने गरी प्रस्ताव गरेको छु ।
- सडक
- क. चालु आ.व. २०७८/०७९ मा सडकतर्फ सडक आयोजनाहरूमा आवश्यक बजेट विनियोजन गरी खर्च भएको छ । सडक निर्माणको नामाकरण तथा लागत तयार गर्ने कार्य यसै आ.व.बाट अगाडी बढाईनेछ ।
 - ख. सडकबोर्ड नेपालबाट प्राप्त हुने अनुदानबाट गाउँपालिकाभित्रको मुख्य सडकमा गरिने मर्मत सम्भार र दुरी सम्भारकर्ता राखी सडकको नियमित मर्मत सम्भार गर्ने व्यवस्था मिलाईने छ ।
 - ग. बैरेनी पिपलनालाङ ठाँटी कमलबारी-बुङचुङ-आरुवास-भेडाबारी-मैदान-बसन्त सडक, परेवाटार-कुम्पुर-भञ्ज्याङ-कालिदह सडक, जरे-आदमटार-अमिलिछाप-भाल्डाँडा-भैसे-कुम्पुरभञ्ज्याङ सडक र धौखोला-ठाँटी सडकहरूको स्तरोन्नति तथा थप मर्मत सुधारको कार्य अगाडी बढाईने छ ।
 - घ. हरेक वर्षायाममा विग्रने सडकको अवस्था सुधारका लागि "हाम्रो सडक हाम्रै सुरक्षा" कार्यक्रम ल्याएको छु ।
 - ङ. माथि उल्लिखित कार्यक्रम एवम् सो सम्बन्धी अन्य कार्यक्रम सञ्चालन गर्न आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।

वडा कार्यालय भवन तथा स्वास्थ्य भवन

- क. गाउँपालिकाका ३ वटा साविकका नलाङ सलाङ र कुम्पुर स्वास्थ्य चौकीहरू लगायत ४ वटा आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्रहरू गहतेटार आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र, आरुवासटार आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र, बाघबच्छला आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र आदमटार आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्रका आफ्नै भवनहरू तयार भई स्वास्थ्य सेवाहरू प्रवाह भईरहेका छन् । साथै वडा नं. २ पाल्ते वडा नं. ३ द्वारथोक वडा नं. ४ आरुवासटार, भाल्डाँडा स्वास्थ्य विन्दुहरू, वडा नं. ६ फिसटारमा कोभिड अस्पताल गाउँपालिका स्वयंले सञ्चालनमा ल्याएको छ । गाउँपालिकास्तरीय सिद्धलेक प्राइमरी अस्पताल निर्माणको लागि सिद्धलेक १ बैरेनीमा जग्गा व्यवस्थापन प्रकृया अन्तिम चरणमा रहेकोले जग्गा प्राप्त भएपछि अस्पताल बनाईनेछ ।
- ख. चालु आ.व. २०७९/०८० मा विभिन्न सामुदायिक भवन तर्फका आयोजनाहरूमा आवश्यक बजेट विनियोजन गरिनेछ ।
- ग. आवश्यकता अनुसार वडा कार्यालयका भवनहरू स्तरोन्नती गरिनेछ ।
- घ. यस शीर्षकमा उल्लिखित कार्यक्रम एवम् सो सम्बन्धी अन्य कार्यक्रम सञ्चालन गर्न आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।

खानेपानी

- क. सिद्धलेक गाउँपालिकालाई एक घर एक धारा नीति अनुरूप स्वच्छ खानेपानी घर-घर पुऱ्याउने कार्यका लागि गाउँपालिकाले शुरुदेखि नै प्रमुख नीति र लक्ष्यका साथ कार्यक्रम र योजना बनाईएकोमा लक्ष्य प्राप्तीका लागि गाउँपालिकाले लागत साझेदारी कार्यक्रम अन्तर्गत प्रयास नेपाल, धादिङ, फोकस नेपाल धादिङ, अक्सफर्म जिल्ला खानेपानी धादिङ, लगायतको साझेदारीमा खानेपानी स्रोत डिपवोरिङ माध्यमबाट गरिएको छ । हालसम्म गाउँपालिकाको विभिन्न क्षेत्रहरूमा १० वटा डिपवोरिङबाट पानीको स्रोत व्यवस्था गरिएको छ । खानेपानी स्रोत व्यवस्था नभएको स्थानमा लिफ्ट खानेपानीको माध्यमबाट सुविधा पुऱ्याउने कार्य भएको छ । एक घर एक धारा खानेपानी पुऱ्याउने, स्वच्छ खानेपानी वितरण गर्न कार्य सम्पादन भईरहेका छन् ।
- ख. डिप बोरिङ तथा लिफ्ट खानेपानीका (आप्री नलाङ, अर्चले लगायत) कार्यहरूलाई आवश्यक बजेट व्यवस्थापन गरेको छु ।
- ग. यस शीर्षकमा उल्लिखित कार्यक्रम एवम् सो सम्बन्धी अन्य कार्यक्रम सञ्चालन गर्न आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
26. सिँचाई तथा पर्यटन
- क. यस गाउँपालिकामा आदमटार पिपलटार माझीटार परेवाटार लगायतका ठूलाटारहरू साथै अन्य टारीखेतहरू र क्षेत्रहरूमा कृषिउपजको लागि आवश्यक सिँचाई उपलब्ध गर्ने कार्यहरू नहर कुलो बाँधको व्यवस्था गर्दै आएको छ ।

- ख. सिँचाई योजना मर्मत सम्भार तथा निर्माणको लागि आवश्यक बजेट व्यवस्थापन गरेको छु ।
- ग. सिद्धलेक गाउँपालिकाको मौलिक साँस्कृतिक कला, भेषभूषा स्थानीय उत्पादन देशैभरी चिनाउन सिद्धलेक महोत्सव आयोजना गरिनेछ ।
- घ. यस गाउँपालिकाभित्रका विभिन्न मठमन्दिरहरू र गुम्बाहरूलाई संरक्षण एवं सम्बर्द्धन गर्ने नीति अनुरूप आवश्यक बजेट व्यवस्था गरेको छु ।
- ङ. गाउँपालिका अन्तर्गत रहेका सबै पर्यटकीय स्थलको समग्र चित्रण हुने गरि डकुमेन्ट्री निर्माण गरि प्रचार-प्रसार मार्फत लगानी तथा पर्यटक आकर्षित गरिनेछ ।
- च. गाउँपालिकामा बसोबास गर्ने विविध जातजातिहरूको भाषा, कला संस्कृतिको जगेर्ना, संरक्षण र सम्बर्द्धन गर्दै जानकारी लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेकी छु । उपरोक्त नीति तथा कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयनको लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- छ. यस शीर्षकमा उल्लिखित कार्यक्रम एवम् सो सम्बन्धी अन्य कार्यक्रम सञ्चालन गर्न आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
27. **स्वास्थ्य क्षेत्र: स्वास्थ्य क्षेत्रमा देहाय बमोजिमका कार्यक्रम गर्ने गरी प्रस्ताव गरेको छु ।**
- क. स्वस्थ नागरिक नै गाउँपालिकाको समग्र विकासको लागि मजबुद खम्वा हो । नागरिक स्वस्थ भए नै विकासको संरचनाहरूको गतिशील बनाउन सकिन्छ । गाउँपालिकाबाट सुत्केरी स्याहार कार्यक्रम स्वस्थ बालबालिका प्रतियोगिता एक विद्यालय एक नर्स, जेष्ठ नागरिकस्वास्थ्य स्याहार कार्यक्रम, विशेषज्ञ सहितको स्त्रीरोग निराकरण कार्यक्रमहरूका सम्पादन हुँदै आएको छ । कोभिड-१९ को महामारीबाट सुरक्षित हुन स्वास्थ्य सुरक्षाका हरेक उपायहरू सम्पादन हुँदै आएको छ ।
- ख. जेष्ठ नागरिक स्वास्थ्य स्याहार कार्यक्रम निरन्तर सञ्चालन रहेको र दीर्घ रोगिहरूलाई निशुल्क औषधि वितरण गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिईएको छ भने गाउँपालिकाका सम्पूर्ण स्वास्थ्य संस्थाहरूबाट वितरण गरिने निशुल्क औषधि खरिद कार्य बोलपत्रको माध्यमबाट खरिद गरिनेछ ।
- ग. पूर्ण खोप दिगोपना कार्यक्रम मेडिक मोबाईल स्वास्थ्य तथा ग्रामीण अल्ट्रासाउण्ड कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
- घ. स्वास्थ्य क्षेत्र शीर्षकमा उल्लिखित कार्यक्रम एवम् सो सम्बन्धी अन्य कार्यक्रम सञ्चालन गर्न आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
28. **कृषि पशुसेवा वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन: कृषि पशुसेवा वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन क्षेत्रमा देहाय बमोजिम कार्यक्रम गर्ने गरी प्रस्ताव गरेको छु ।**
- क. साना सिँचाई योजना कार्यक्रमबाट साना योजनाहरूको मर्मत सम्भारका लागि समेत बजेटको व्यवस्था मिलाएको छु ।

- ख. किसानहरूको व्यवसायको सुरक्षा र आकस्मिक प्राविधिक सहयोग गर्नका लागि "कृषि एम्बुलेन्स" सञ्चालन गरिनेछ ।
 - ग. सहकारी तथा पालिकाको लगानीमा व्यवस्थित कृषि बजारको डि.पि.आर. तयार गरी निर्माण प्रक्रिया आरम्भ गरिनेछ ।
 - घ. कृषकहरूको लागि मिनिटिलर, विद्युतीय न्यापस्याक स्प्रेयर तथा कम्बाईन राईस मिल, डिजिटल काँटा, जैविक विषादी तथा फेरोमेन ट्रापपर हिल ट्याङ्की वितरणको लागि आवश्यक बजेट व्यवस्था गरेको छु ।
 - ङ. खाद्यान्न बाली उत्पादन तथा उत्पादकत्वमा वृद्धि गर्नका लागि प्याज, लसुनको बिउ, व्यवसायिक फलफुल बगैंचा स्थापना र मौरी तथा मह उत्पादनमा वृद्धि गर्नका लागि कागती, लिची, कफी आदिका बिरुवा साथै मौरीघार वितरणका लागि कृषकहरूलाई वितरण गर्नका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्था गरेको छु ।
 - च. पशुपन्छी खोर गोठ सुधार, नश्ल सुधार र पशुपन्छीमा कृतिम गर्भधानको लागि सिमेन तथा नाईट्रोजनको व्यवस्था व्यवसायिक पशुपालन तथा उत्पादनमा वृद्धि गरिनेछ ।
 - छ. पशुपन्छीको लागि औषधी तथा खोप खरिदका साथै पशुबिमा कार्यक्रमका लागि बजेट विनियोजन गरेको छु ।
 - ज. किसानहरूको उद्यमशीलताको प्रोत्साहन गर्न "अध्यक्ष किसान भेटघाट तथा पालिका किसान सहकार्य कार्यक्रम" को व्यवस्था गरेको छु ।
 - झ. दिगो तथा सहज कृषि विकासका लागि आवश्यक रणनीति तर्जुमा गर्न अध्ययन अनुसन्धानका लागि आवश्यक व्यवस्था गरेको छु ।
 - ञ. विपद व्यवस्थापन कोषको व्यवस्था गरी विभिन्न प्रकोपहरूमा सोही कोषबाट खर्च गर्ने व्यवस्था मिलाएको छु ।
 - ट. प्राकृतिक विपत्ती तथा सडक भौगोलिक अवस्थाका कारण जोखिममा परेका घर वा वस्ती संरक्षण गर्दै भूसंरक्षणका उपाहरू अवलम्बन गर्दै बायो इन्जिनियरिङ प्रविधिबाट समस्या समाधान गर्न आवश्यक व्यवस्था मिलाईने छ ।
 - ठ. यस क्षेत्रमा उल्लिखित कार्यक्रम एवम् सो सम्बन्धी अन्य कार्यक्रम सञ्चालन गर्न आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
29. सामाजिक विकास: सामाजिक विकास क्षेत्रमा देहाय बमोजिम कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने गरी प्रस्ताव गरेको छु ।
- क. युवाहरूको लागि युवा लक्षित लघु उद्यम व्यवसाय तथा आयआर्जनमा सहयोगको लागि उन्नत जातका प्रविधि तथा मेशिन हस्तान्तरण कार्यक्रम सञ्चालन भएको छ ।
 - ख. विपन्न महिलाहरूको लागि बिउ पूँजी अनुदान दिईने व्यवस्था मिलाईएको छ ।

- ग. दलितहरुको आयआर्जन तथा जीवनस्तर सुधारका लागि परम्परागत व्यवसायको आधुनिकीकरणका लागि प्रविधिमा अनुदान सहयोग कार्यक्रमका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्था गरेको छु ।
- घ. जनजाति समुदायका विपन्न परिवारका सदस्यहरुको जीवनस्तर सुधार तथा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको जीवन निर्वाहका लागि आयआर्जन अनुदान सहयोग कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको छ ।
- ङ. परम्परागत पञ्चेवाजा लाखेनाच तीज गित कार्यक्रमको संरक्षण गर्न कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।
- च. उद्यमीहरुलाई सीप विकास तालिमका लागि बजेट व्यवस्था गरेको छु ।
- ड. गाउँपालिकाका उपयुक्त स्थान छनोट गरी जेष्ठ नागरिक सेवा केन्द्र स्थापना गर्ने व्यवस्था मिलाएको छु ।
- ढ. यस शीर्षकमा उल्लिखित कार्यक्रम एवम् सो सम्बन्धी अन्य कार्यक्रम सञ्चालन गर्न आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
30. शिक्षा युवा तथा खेलकुद: शिक्षा युवा तथा खेलकुद क्षेत्रमा देहाय बमोजिम कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने गरी प्रस्ताव गरेको छु ।
- क. विद्यालयमा कार्यरत शिक्षकतथा कर्मचारी र सहायकहरुलाई प्रोत्साहित गर्ने गरी कार्यक्रम व्यवस्था गरेको छु ।
- ख. विद्यालय शिक्षाको पहिलो तह/कक्षाबाट नै बालवालिकाको सिकाइको जग बलियो बनाउँदै सक्षम नागरिक तयार गर्न बालविकास केन्द्रको सुदृढीकरणका लागि बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
- ग. यस आर्थिक वर्षमा एउटा विद्यालयलाई "गाउँपालिका नमूना विद्यालय" को रूपमा विकास गर्नका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्था गरेको छु ।
- घ. विद्यालयको शिक्षाको गुणस्तर बढाउन प्रधानाध्यापकसँग कार्यसम्पादन सम्झौताका गरिनेछ । कार्यसम्पादन उच्च भएका विद्यालय र शिक्षकलाई पुरस्कृत गर्न आवश्यक रकमको व्यवस्था गरेको छु ।
- ङ. "हरित विद्यालय कार्यक्रम" सञ्चालन गरिनेछ । प्रत्येक विद्यालयमा कम्तीमा १० ओटा फलफूलका बेर्ना हुर्काउने व्यवस्था गरिनेछ । यस वर्ष ५ ओटा विद्यालयमा पुष्प बगैँचा व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- च. प्रविधि मैत्री र नविन प्रविधिको प्रयोग सम्बन्धी शिक्षक तालिमको व्यवस्था गरेको छु ।
- छ. आधारभूत तहको सबै कक्षामा स्थायी पाठ्यक्रम निर्माण र प्रयोग गरिनेछ । यस अघि शुरू गरिएको अंग्रेजी माध्यमको पठन-पाठनलाई कक्षा थप गर्दै निरन्तरता दिईनेछ ।
- ज. अभिभावकविहिन बालवालिकाहरुको संरक्षण र पठन-पाठनमा थप प्रोत्साहन गर्न प्रदेश सरकारबाट प्राप्त रकममा अपुग हुने रकम गाउँपालिकाबाट थप हुनेगरी आवश्यक व्यवस्था गरेको छु ।

- झ. महिला शिक्षक सुत्केरी भई विदामा वस्दा विद्यालयको पठन-पाठनमा गम्भिर असर पर्ने भएको हुँदा उक्त अवधिको लागि सट्टा शिक्षक नियुक्ति गर्ने व्यवस्था गरेको छु ।
- ञ. शिक्षा युवा तथा खेलकूद क्षेत्रमा माथि उल्लिखित कार्यक्रमहरू र नीतिसँग सम्बन्धित अन्य कार्यक्रमहरूका लागि आवश्यक बजेटको विनियोजन गरेको छु ।
31. अन्य (सार्वजनिक सेवा तथा क्षमता विकास, सूचना तथा सञ्चार): यस क्षेत्रमा देहाय बमोजिम कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने गरी प्रस्ताव गरेको छु ।
- क. गाउँपालिका अन्तर्गतका सबै वडा कार्यालयमा CCTV जडान गरिनेछ । गाउँपालिका र वडाबाट सेवा प्रवाह हुने स्थानलाई प्रविधिमैत्री बनाइनेछ । सिद्धलेक गाउँपालिकाको आफ्नै APPनिर्माण गरिनेछ ।
- ख. गाउँ पालिकालाई क्रमशः Free Wifi Zone बनाउन शुरू गरिएको छ । हाल सबै सामुदायिक विद्यालयमा निशुल्क इन्टरनेट शुरू गरिएको हुँदा यस आ.व.मा गाउँपालिकाका सबै वडा कार्यालय र स्वास्थ्य संस्थामा विस्तार गरिनेछ ।
- ग. गाउँपालिकाभित्रका सामुदायिक विद्यालयहरूको website निर्माण गरी सञ्चालनमा ल्याइनेछ ।
- घ. गाउँपालिका र वडा कार्यालयबाट सेवा प्रवाहका लागि सञ्चालनमा ल्याइएको सफ्टवेयर Central Computerized Billing मार्फत भएको हुँदा डाटाको सुरक्षा र विश्वसनीयतालाई ध्यानमा राख्दै गाउँपालिकाको आफ्नै सर्भर स्थापना गरिनेछ । गाउँपालिकाको Integrated Central Database Systemविकास गरिनेछ । उक्त प्रणालीमा राजस्व, योजना, ई मिटिङ तथा ई सिफारिश, कृषि तथा पर्यटन व्यवस्थापन प्रणालीSenior Citizen Disability, File Management System आदि सबै सफ्टवेयरहरू आवद्द गर्न आवश्यक व्यवस्था गरेको छु ।
- ङ. सूचना प्रविधिको उच्चतम प्रयोग गरी शासकीय व्यवस्थालाई कुशल, पारदर्शी र सेवाग्राही मैत्री तुल्याइनेछ ।
- च. कर्मचारीहरूको सेवा प्रवाहमा प्रभावकारिता ल्याउन प्रोत्साहन कार्यक्रमको व्यवस्था गरेको छु । कर्मचारीहरूलाई ICTलगायत नवीन प्रविधिको प्रयोगमा आकर्षण गराउन लागत साझेदारीका आधारमा नविन उपकरण दिने व्यवस्था गरेको छु ।
- छ. कर्मचारीको क्षमता विकासमा जोड दिन माग र सेवाका आधारमा तालिम दिने व्यवस्था गरेको छु ।
- ज. कर्मचारीहरूको मनोबल उच्च राख्न विभिन्न कार्यक्रम ल्याएको छु ।
- झ. आफ्नो माटो आफ्नै लगानी कार्यक्रम आरम्भ गरिनेछ । यसका लागि सिद्धलेक बाहिर रहनुभएका सिद्धलेकका नागरिकहरूको लगानी सम्मेलन गरिनेछ ।
- ञ. यस क्षेत्रमा माथि उल्लिखित कार्यक्रमहरू तथा नीतिसँग सम्बन्धित अन्य कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्न आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।

आदरणीय सभाका अध्यक्ष ज्यु तथा सदस्य ज्युहरु

32. आ.व. २०७८/०७९ मा कायम गरिएका करका दरहरुमा बृद्धि नगरिएको व्यहोरा सम्मानित सभा समक्ष जानकारी गराउँदै करको दरमा समाविष्ट भएका तर कार्यान्वयनमा लैजान नसकिएका विभिन्न राजस्वका क्षेत्रहरुलाई कार्यान्वयनमा लागि आन्तरिक आयलाई बृद्धि गर्न सम्पत्ति कर, सवारी साधन कर, विज्ञापन कर, वहाल विटौरी कर, व्यवसायिक कर, दहत्तर बहत्तर कर, पार्किङ्ग शुल्क, सेवा शुल्क, फोहोरमैला व्यवस्थापन शुल्क जस्ता शीर्षकबाट प्रभावकारी रूपमा राजस्व उठाउन प्रस्ताव गरेको छु र यसबाट आन्तरिक आय बृद्धि हुन जाने भएकोले आ.व. २०७८/०७९मा प्राप्त हुने आन्तरिक राजस्व रु. ३ करोड १८ लाख प्राप्त हुने अनुमान गरेको छु । यसको लागि निम्नबमोजिम नीतिहरु अवलम्बन गर्ने गरि प्रस्ताव गरेको छु ।
33. आ.व. २०७८/०७९ मा संकलन गरेको तथ्याङ्कको आधारमा सम्पत्ति कर लगाईने छ । जसबाट आन्तरिक आय बृद्धि हुने साथै अनलाईन सेवा प्रवाहबाट राजस्व संकलन गर्दा छुट भएका करदाता करको दायरामा आउने हुँदा उल्लेख्य आन्तरिक आय बृद्धि हुने अनुमान गरेको छु ।
34. व्यवसाय दर्ता कार्यलाई प्राथमिकतामा राखी जनताको चाहना बमोजिमको पेशालाई व्यवस्थित गर्न हाल व्यवसाय दर्ता गर्ने व्यवस्था गरिएको छ । उक्त व्यवस्थाबाट व्यवसायको वर्गीकरणको आधारमा व्यवस्थापन गर्दै लगिनेछ ।
35. घरनक्सा पास तथा अभिलेखिकरणलाई प्रभावकारी रूपमा विशेष योजनाका साथ कार्यान्वयनमा लगिने छ ।
36. विज्ञापन शुल्क नीति लागू गरिने छ । सडक उपयोग शुल्कको नीति कार्यान्वयनमा लगिने छ । नदिजन्य तथा खानीजन्य पदार्थको करलाई निरन्तरता दिईएको छ ।

सभाध्यज्यु,

37. कुनै एक वार्ड, गाउँ, क्षेत्रको विकासले मात्र समग्र गाउँपालिकाको विकास हुन नसक्ने यथार्थलाई मनन गर्दै योजना तथा कार्यक्रम तयार गर्दा सबै क्षेत्रलाई समेट्ने प्रयास गरिएको छ । यसबाट सबै क्षेत्रको सन्तुलित र समतामुलक विकासमा टेवा पुग्न जाने विश्वास लिईएको छ भने अर्कोतर्फ सीमित स्रोत र साधनलाई प्राथमिकताको आधारमा बाँडफाँड गर्दा छिरलिन गएको भन्ने आलोचनाबाट मुक्त हुन आगामी दिनमा थप स्रोत र साधनको पहिचानमा ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ ।
38. चालु आर्थिक वर्ष २०७८/०७९ मा गाउँपालिकाभित्र शुरू भई सम्पन्न गर्न नसकेका स्वीकृत आयोजनालाई आगामी आर्थिक वर्ष २०७९/०८० मा क्रमागतमा राखी सञ्चालन हुने व्यवस्था मिलाएको छु ।
39. आर्थिक वर्ष २०७८/०७९ को अनुमानित आय-व्यय विवरण र विभिन्न विषयगत क्षेत्रमा खर्च गर्ने गरी प्रस्तावित समग्र योजना तथा कार्यक्रम र बजेट शीर्षकगत रूपमा छुट्टै विवरण पेश गरेको छु ।
40. आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को आर्थिक विधेयक, २०७९ र विनियोजन विधेयक, २०७९ यसैसाथ प्रस्तुत गरेको छु ।

41. अन्त्यमा, बजेट तर्जुमाका सिलसिलामा मार्गदर्शन गर्नुहुने श्रद्धेय अध्यक्षज्यू आदरणीय सभा सदस्यज्यूहरू प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतज्यू लगायत गाउँपालिकाका कर्मचारी, राजनैतिक दल निजी क्षेत्र नागरिक समाज पत्रका आम सरोकारवालाबाट प्राप्त सल्लाह सुझाव र सहयोगप्रति हार्दिक आभार प्रकट गर्दछु । साथै बजेट कार्यान्वयनमा पालिकाबासी दाजुभाई तथा दिदीबहिनी जनप्रतिनिधि स्थानीय राजनीतिक दल नागरिक समाज निर्माण व्यावसायी उपभोक्ता समिति राष्ट्रसेवक कर्मचारी तथा आम सरोकारवाला सबैको साथ सहयोग र समर्थन रहने अपेक्षा गरेको छु । विगतका वर्षबाट यस गाउँपालिकाले लिएको दीर्घकालिन विकास योजना क्षेत्रगत नीति रणनीति एवम् आगामी आर्थिक वर्षको लागि प्रस्तावित नीति कार्यक्रम तथा बजेट प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन हुन सकेमा गाउँपालिको भौतिक पूर्वाधार आर्थिक सामाजिक सांस्कृतिक एवम् मानवीय विकासकाक्षेत्रमा सकारात्मक प्रभाव पर्ने देखिएकोले यसको सफल कार्यान्वयनका लागि सम्बद्ध सबै पक्षहरूबाट सदा झैं निरन्तर सहयोगको अपेक्षा सहित प्रस्तुत बजेटको दफावार छलफलमा यस सभाबाट प्राप्त थप रचनात्मक सुझावको अपेक्षा सहित हार्दिक कृतज्ञता प्रकट गर्दछु ।

धन्यवाद !

सविता अर्याल
उपाध्यक्ष